

Број: 16/2011-D-02
Датум: 21.03.2011.

„Гас – Феромонт“ а.д., Стара Пазова
Бранка Радичевића 67
23 300 Стара Пазова

Поштовани,

У прилогу Вам достављамо Мишљење на предлог Одлуке о утврђивању цена за обрачун природног гаса за тарифне купце који сте нам доставили дописом (заведено у Агенцији под бројем 388/2010-D-02 од 01.11.2010.)

Молимо Вас да Одлуку о ценама упутите Министарству за инфраструктуру и енергетику како би Влада Републике Србије дала сагласност.

С поштовањем,

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

На основу члана 66. став 5. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, број 84/2004) и члана 12. тачка 8. Статута Агенције за енергетику Републике Србије („Службени гласник РС“, број 52/2005), Савет Агенције за енергетику Републике Србије, на 151.седници од 21.03.2011. године, разматрао је Предлог одлуке о утврђивању цена за обрачун природног гаса за тарифне купце „Гас - Феромонт“, а.д., Стара Пазова, и даје следеће

МИШЉЕЊЕ

1. „Гас - Феромонт“, а.д., Стара Пазова - трговац на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, доставило је својим дописом од 01.11.2010. године (заведено у Агенцији под бројем 388/2010-Д-02 од 01.11.2010. године) на мишљење Предлог одлуке о утврђивању цена за обрачун природног гаса за тарифне купце којом су утврђене следеће цене:

Категорије купаца	Групе купаца	Тарифни став „енергент“ (дин/м ³)	Тарифни став „капацитет“ (дин/м ³ /дан/година)	Тарифни став „накнада по месту испоруке“ (дин/место испоруке/година)
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	35,39		1.109,71
	Остали купци	33,40	199,49	1.109,71
Категорија 2 6 ≤ p < 16 bar	Неравномерна потрошња	32,19	147,72	11.097,10
	Равномерна потрошња	32,19	35,45	11.097,10
	Системи даљинског грејања	32,19	101,93	11.097,10

2. У поступку оцене оправданости трошкова пословања, који се, сагласно Закону о енергетици и Методологији за одређивање тарифних елемената за обрачун цена природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС“, 68/2006 и 1/2007), признају енергетским субјектима при образовању цена, Агенција је на основу приложене документације и података достављених уз Предлог одлуке, утврдила да је „Гас - Феромонт“, а.д., Стара Пазова при образовању цене природног гаса за тарифне купце:

- обрачунао максимално одобрени приход за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца и извршио алокацију максимално одобреног прихода на тарифне елементе применом критеријума и мерила утврђених Методологијом за одређивање тарифних елемената за обрачун цена природног гаса за тарифне купце,
- исказао цене по тарифним ставовима на начин утврђен Тарифним системом за обрачун природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС“, 1/2007).

3. Полазећи од наведених констатација и свеобухватне анализе приложене документације и података, Агенција је закључила да су елементи за утврђивање оправданих трошкова пословања који су, сагласно наведеној методологији, од утицаја на утврђивање максимално одобреног прихода за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца исказани реално и стога је мишљења да се могу сматрати оправданим.

4. Ставови Агенције изнети у овом мишљењу, детаљније су образложени у анализи енергетско – техничких карактеристика система за природни гас, као и економско – финансијских показатеља и као аналитичка основа су прилог овог мишљења.

Број: 67/2011-D-I/16
Београд, 21.03.2011. године

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

АНАЛИТИЧКА ОСНОВА

за оцену и давање мишљења о ценама природног гаса за тарифне купце

Уводне напомене

У складу са чланом 66. став 5. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, 84/2004) „Гас - Феромонт“, а.д., Стара Пазова лиценцирани енергетски субјект за трговину на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, доставио је Агенцији за енергетику Републике Србије (Агенција) на давање мишљења предлог акта о ценама природног гаса за тарифне купце (допис заведен у Агенцији под бројем 388/2010-Д-02 од 01.11.2010. године).

У прилогу наведеног дописа достављен је Предлог цена природног гаса трговца на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, попуњене табеле по захтеву Агенције и пратећа документација.

„Гас - Феромонт“, а.д., Стара Пазова је у претходном поступку, пре достављања поменутог предлога, извршио више корекција обрачуна и доставио Агенцији сва тражена образложења, документацију и додатне податке.

Полазне основе

Сви енергетско – технички и економско - финансијски подаци садржани у табелама које су, на захтев Агенције, приложене уз Предлог одлуке о ценама за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, су коректно и свеобухватно приказани. Економско – финансијска анализа предложеног акта о ценама односи се на анализу сваког појединачног елемента формуле за израчунавање максимално одобреног прихода за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, а према Методологији за одређивање тарифних елемената за обрачун цена природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС“, 68/2006 и 1/2007), као и на проверу исправности алокације максимално одобреног прихода на тарифне елементе, односно на правилност израчунавања цена по тарифним ставовима утврђеним Тарифним системом за обрачун природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС“, 1/2007).

У поступку економско – финансијске анализе предложеног акта о ценама Агенција је имала у виду и следеће:

- Подносилац захтева има правну форму затвореног акционарског друштва.

- Подносилац захтева је ималац лиценци за обављање три енергетске делатности издатих од стране Агенције.
- Подносилац захтева је у складу са чланом 43. Закона извршио интерно раздвајање књиговодствених рачуна по делатностима и саставио је и Агенцији доставио билансе стања и билансе успеха и извештаје независног ревизора по делатностима за претходна два регулаторна периода (2008. и 2009. година). Интерно раздвајање књиговодствених рачуна по делатностима извршено је на начин који Агенција оцењује као коректан и прихватљив. С тим у вези, сви подаци који су у економско – финансијским табелама наведени за претходна два регулаторна периода, усклађени су са подацима из биланса стања и биланса успеха за предметну енергетску делатност. Такође, алокација заједничких позиција биланса стања и биланса успеха а које имају утицаја на формирање максимално одобрених прихода за предметну енергетску делатност извршена је коректно, односно подносилац захтева је коректно дефинисао кључеве за расподелу заједничких билансних позиција у регулаторном периоду и доставио Агенцији прихватљива образложења (рачунице) одабраних кључева.

Општи подаци

„Гас - Феромонт“, а.д., Стара Пазова обавља делатност дистрибуције природног гаса и управљања дистрибутивним системом на територији општине Стара Пазова, општине Инђија – МЗ Бешка и општине Рума – МЗ Путинци, на гасоводима средњег ($6 \leq p < 16 \text{ bar}$) и ниског притиска ($p < 6 \text{ bar}$), укупне дужине 526.099 m и на 12 мерно регулационих станица (MPC) широке потрошње .

Количине природног гаса планиране за продају у 2010.години

Методологијама је предвиђено да је Енергетски биланс Републике Србије, односно подаци који служе за његово доношење или документа на основу којих се он доноси, основа за прихватање података о количинама природног гаса. Влада Републике Србије је Енергетски биланс за 2010. годину усвојила у децембру 2009. године. У Енергетском билансу је за „ Гас Феромонт“ предвиђена количина од (28.056.000 m³), а према поруџбеници коју је дистрибутер доставио Велетрговцу «ЈП Србијагас», а која је достављена Агенцији, Феромонт је номиновао за 2010. год. 27.240.000 m³. Тарифни елементи за 2010. год. су утврђивани на основу податка из поруџбенице.

Трошкови који улазе у обрачун максимално одобреног прихода „Гас - Феромонт“, а.д., за енергетску делатност Трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, расподељују се на основу података о планираним количинама природног гаса, максималној дневној потрошњи и броју места испоруке на којима ће се у 2010. години продавати природни гас тарифним купцима прикљученим на дистрибутивни гасовод „Гас - Феромонт“, а.д., Стара Пазова.

Тарифни елемент „енергент“ - 26.695.200 m³ је укупна планирана количина природног гаса за испоруку тарифним купцима у 2010. години. Тарифни елемент енергент је правилно израчунат и износи по групама: у Категорији 1- 20.134.905 m³ за домаћинства и 3.360.151 m³ за остале кориснике и у Категорији 2- 950.043 m³ за неравномерну потрошњу, 1.419.064 m³ за равномерну потрошњу и 831.037 m³ за системе даљинског грејања .

Планиране количине за испоруку тарифним купцима за 2010. годину су веће од реализованих у 2009. год. (25.812.590 m³) за 3,42%.

Тарифни елемент „капацитет“ за 2010. год.- 258.296 м³/дан/год. је за 2010. годину утврђен на основу података о испорученим месечним количинама из 2009. године тарифним купцима. Тарифни елемент „капацитет“ је правилно израчунат и износи по групама: у Категорији 1 за домаћинства 200.190 м³/дан/год., за остале кориснике 35.863 м³/дан/год. и у Категорији 2, за неравномерну потрошњу 6.682 м³/дан/год., за равномерну потрошњу 8.178 м³/дан/год., за системе даљинског грејања 7.383 м³/дан/год.

Тарифни елемент „место испоруке“ – 15.490 за трговца на мало је израчунат као средња вредност броја активних прикључака на почетку и на крају регулаторног периода. „ Гас Феромонт“ је планирао да се у току регулаторне 2010. год. на дистрибутивну мрежу прикључи 148 нових купаца. До краја године би се активирало у Категорији 1 - свих нових 148 места испоруке, од чега 125 за купце из групе домаћинства, а 23 за купце из групе остали купци.

Средњи број места испоруке у категорији 1 - износи 15.458 (домаћинства 15.025 и остали купци 433), а у Категорији 2 - 32 (неравномерна потрошња - 5, равномерна потрошња - 25, системи даљинског грејања - 2).

Оперативни трошкови

Економско – финансијска анализа оперативних трошкова уважила је пројектовану стопу инфлације за 2010. годину од 6,0%, као и да је планирана продаја природног гаса тарифним купцима за 3,4% већа у односу на остварење у претходној години, а што све има утицаја на планиране оперативне трошкове у регулаторном периоду.

Укупни оперативни трошкови планирани су у регулаторном периоду у износу од 17.096.000 динара (за 5,8% више у односу на остварење у претходној години) и њихова структура је приказана у следећој табели:

(у 000 динара)

Р/б	Позиција	Биланс успеха за 2009. годину	Оправдани трошкови за 2009. годину	Планирано за 2010. годину	Индекс
1	2	3	4	5	6 (5 / 4)
1.	Трошкови материјала	602	602	638	106,0%
1.1.	Трошкови материјала за израду				
1.2.	Трошкови осталог материјала (режијског)	418	418	443	106,0%
1.3.	Трошкови горива и енергије	184	184	195	106,0%
2.	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	6.628	6.628	7.033	106,1%
2.1.	Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	4.244	4.244	4.499	106,0%
2.2.	Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	707	707	756	106,9%
2.3.	Трошкови накнада по уговору о делу				
2.4.	Трошкови накнада по ауторским уговорима				
2.5.	Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима	1.439	1.439	1.525	106,0%
2.6.	Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	48	48	51	106,3%
2.7.	Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора				

2.8.	Остали лични расходи и накнаде	190	190	202	106,3%
3.	Трошкови производних услуга	3.919	3.919	4.154	106,0%
3.1.	Трошкови услуга на изради учинака				
3.2.	Трошкови транспортних услуга	3.784	3.784	4.011	106,0%
3.3.	Трошкови услуга одржавања	97	97	103	106,2%
3.4.	Трошкови закупнина				
3.5.	Трошкови сајмова				
3.6.	Трошкови рекламе и пропаганде				
3.7.	Трошкови истраживања				
3.8.	Трошкови развоја који се не капитализују				
3.9.	Трошкови осталих услуга	38	38	40	105,3%
4.	Нематеријални трошкови	5.043	5.014	5.271	105,1%
4.1.	Трошкови непроизводних услуга	2.712	2.712	2.874	106,0%
4.2.	Трошкови репрезентације	293	264	238	90,2%
4.3.	Трошкови премија осигурања	70	70	74	105,7%
4.4.	Трошкови платног промета	141	141	149	105,7%
4.5.	Трошкови чланарина	81	81	86	106,2%
4.6.	Трошкови пореза	40	40	42	105,0%
4.7.	Трошкови доприноса				
4.8.	Остали нематеријални трошкови	1.706	1.706	1.808	106,0%
5.	Део резервисања за накнаде и друге бенефицијезапослених а који се исплаћују у регулаторном периоду				
6.	Укупно (1 + 2 + 3 + 4 + 5)	16.192	16.163	17.096	105,8%

Као полазна основа за оцену оправданости оперативних трошкова у регулаторном периоду коришћени су остварени оперативни трошкови у претходној години а чију оправданост је ценила Агенција. У односу на остварене оперативне трошкове који су исказани у Билансу успеха за 2009. годину за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца кориговани су следећи оперативни трошкови који нису у директној функцији обављања предметне енергетске делатности или чији се износ не може оценити као оправдан:

- «Трошкови репрезентације» су умањени за износ од 29.000 динара а који не може бити признат као оправдан оперативни трошак.

Економско – финансијска анализа појединачних оперативних трошкова у регулаторном периоду нарочито је фокусирана на трошкове код којих је предвиђена значајнија промена у односу на остварење у претходној години и који су планирани у значајнијем апсолутном износу, а то су:

- „Трошкови репрезентације“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 238.000 динара (за 9,8% мање у односу на остварење у претходној години). Подносилац захтева је предметни трошак планирао у регулаторном периоду у складу са инструкцијама које су му дате од стране Агенције (инструкција је дата на основу упоредне анализе / benchmarkinga са енергетским субјектима који обављају исту енергетску делатност у земљи).
- „Трошкови добровољног додатног пензијског и инвалидског осигурања“ и „Трошкови услуга за хуманитарне, научне, спортске и културне циљеве“ нису планирани у регулаторном периоду (у претходној години ови трошкови нису исказани).
- Све остале позиције оперативних трошкова планиране су у регулаторном периоду у просеку за 6% више у односу на остварење у претходној години.

На основу свега напред наведеног, предложени оперативни трошкови у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Трошкови амортизације

Трошкови амортизације планирани су у регулаторном периоду у износу од 413.000 динара и у потпуности се односе на планиране трошкове амортизације постојећих средстава у регулаторном периоду (за 5,9% мање у односу на остварене трошкове амортизације у претходној години). Трошкови амортизације који су исказани у Билансу успеха за 2009. годину за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца у износу од 491.000 динара умањени су за износ од 52.000 динара а који се не може оценити као оправдан јер се односи на трошак амортизације грађевинског објекта у улици Н. Момчиловића бб, Стара Пазова (предметни објекат није у директној функцији обављања предметне енергетске делатности). Такође, планирани трошкови амортизације постојећих средстава у регулаторном периоду нису укључили трошак амортизације предметног грађевинског објекта. Трошкови амортизације средстава која ће бити активирани у регулаторном периоду нису планирани у регулаторном периоду.

Према општем акту о рачуноводству и рачуноводственим политикама подносиоца захтева, трошкови амортизације се обрачунавају пропорционалном методом у процењеном корисном веку трајања средстава а што је у складу са Методологијом.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови амортизације у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

План улагања

У регулаторном периоду нису планирана улагања, нити су у претходној години реализована улагања.

Трошкови набавке природног гаса

Трошкови набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке планирани су у регулаторном периоду у износу од 774.802.000 динара.

У обрачуну трошкова набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке, примењена је цена по тарифном ставу "енергент" трговца природним гасом ради снабдевања тарифних купаца која укључује и трошкове коришћења транспортног система за природни гас у износу од 28,71 дин/м³ и цена по тарифном ставу "капацитет" трговца природним гасом ради снабдевања тарифних купаца у износу од 38,13 дин/м³/дан/година.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса

Трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса планирани су у регулаторном периоду у износу од 135.767.000 динара и правилно су обрачунати у складу са Методологијом.

Трошкови коришћења дистрибутивног система у регулаторном периоду укључују трошкове коришћења сопственог дистрибутивног система у износу од 133.605.000 динара и трошкове коришћења туђег дистрибутивног система (ЈП „Гас - Рума“, Рума) у износу од 2.162.000 динара који су правилно обрачунати применом важеће цене по тарифном ставу „енергент“ у износу од 2,44 дин/м³ и цене по тарифном ставу "капацитет" у износу од 117,37 дин/м³/дан/година.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Накнада на име ризика наплате потраживања

Накнада на име ризика наплате потраживања планирана је у регулаторном периоду у износу од 19.089.000 динара (2,0% од износа максимално одобреног прихода обрачунатог не узимајући у обзир накнаду на име ризика наплате потраживања у регулаторном периоду) и може се сматрати оправданом и прихватљивом.

Корекциони елемент

Корекциони елемент правилно је обрачунат у складу са Методологијом у износу од 7.260.000 динара (0,9% од оствареног максимално одобреног прихода у претходној години). Корекциони елемент је обрачунат за део првог регулаторног периода у коме су се регулисане цене примењивале (од 01.04. до 31.12.2009. године).

На основу свега напред наведеног, корекциони елемент за претходни регулаторни период обрачунат је у складу са Методологијом и може се сматрати оправданим и прихватљивим.

Максимално одобрени приход

Максимално одобрени приход у регулаторном периоду према предлогу подносиоца захтева приказан је у следећој табели:

(у 000 динара)

Редни број	Позиција	Скраћенице	Трговина на мало природним гасом за потребе тарифних купаца
1.	Оперативни трошкови	ОТ _т	17.096
2.	Трошкови амортизације	А _т	413
3.	Трошкови набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке	НПГ _т	774.802
4.	Трошкови коришћења система за	ТД _т	135.767

	дистрибуцију природног гаса		
5.	Накнада на име ризика наплате потраживања	НРП _Г	19.089
6.	Корекциони елемент	КЕ _Г	7.260
7.	Максимално одобрени приход:	МОП _Г	954.427

Алокација максимално одобреног прихода на тарифне елементе (односно израчунавање цена по тарифним ставовима) у потпуности је формално – технички исправна.

Цене природног гаса за тарифне купце

Алокација предложеног максимално одобреног прихода на тарифне елементе (односно израчунавање цена по тарифним ставовима) извршено је у складу са Тарифним системом.

Ради целовитог сагледавања економско – финансијских ефеката који су последица обрачуна цена природног гаса за тарифне купце подносиоца захтева, у наставку је приказан упоредни преглед постојећих и предложених цена природног гаса за тарифне купце:

Категорије Купаца	Групе купаца	Тарифни став „енергент“ (дин/м³)		Тарифни став „капацитет“ (дин/м³/дан/година)		Тарифни став „накнада по месту испоруке“ (дин/место испоруке/година)	
		Постојеће цене	Предложене цене	Постојеће цене	Предложене цене	Постојеће цене	Предложене цене
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	31,20	35,39			1.067,11	1.109,71
	Остали корисници	30,45	33,40	89,91	199,49	1.067,11	1.109,71
Категорија 2 6 ≤ p < 16 bar	Неравномерна потрошња	30,09	32,19	40,77	147,72	10.671,06	11.097,10
	Равномерна потрошња	30,09	32,19	71,52	35,45	10.671,06	11.097,10
	Системи даљинског грејања	30,09	32,19	71,52	101,93	10.671,06	11.097,10

Категорије купаца	Групе купаца	Просечне постојеће цене у дин/м³	Просечне предложене цене у дин/м³	Индекс
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	31,76	36,21	114,0
	Остали купци	31,42	35,67	113,6
Категорија 2 6 ≤ p < 16 bar	Неравномерна потрошња	30,43	33,29	109,4
	Равномерна потрошња	30,36	32,59	107,4
	Системи даљинског грејања	30,56	33,12	108,4
Просечна цена у дин/м³		31,56	35,75	113,3

Напомена: Просечна цена прерачуната у дин/м³ која је приказана у табели има искључиво информативни карактер (ради упоредивости података).